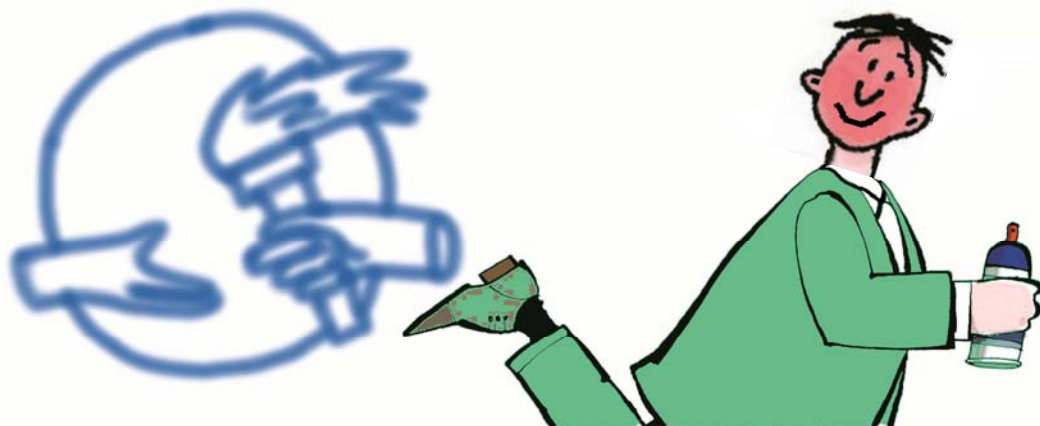

Aspecten:

Kunst en muziek

Inspiratie

Bron van Zijn, die ik ontmoet in wat mij ontroert,
Ik geef u een naam opdat ik u een plaats kan geven in mijn leven.
Bundel uw licht in mij - maak het nuttig.

Vestig uw rijk van eenheid nu,
uw enige verlangen handelt dan samen met het onze.
Voed ons dagelijks met brood en met inzicht.
Maak de koorden van fouten los die ons binden aan het verleden,
opdat wij ook anderen hun misstappen kunnen vergeven.

Laat ons de Bron niet verzaken,
Want uit u wordt geboren:
de al werkzame wil,
de levende kracht om te handelen,
en het lied dat alles verfraait,
en zich van eeuw tot eeuw vernieuwt.

Het Aramese 'Onze Vader'

Uit weekbrief 'Verborgen schepping', nr 5, 2004

In de entree van het indrukwekkende gebouw (van de gemeenschap Eindhoven) is een kunstwerk aangebracht. In de glasplaten herkennen we met de hand geschreven teksten. 'Maar woorden zij zeggen het niet' is een van de fragmenten, die dus meer zeggen dan er staat. Het is in de letters en kleuren verborgen. Een gedicht maken, een beeldhouwwerk of schilderij vereist geduld en techniek, maar er is meer. Het verbeeldt een gevoel dat niet is uit te leggen. Kunstenaars proberen het wezen van de werkelijkheid in het licht te brengen. Waar je zelf niet opgekomen zou zijn, of wat je zelf niet had kunnen zien, wordt zichtbaar. Wanneer het ons raakt, wordt de werkelijkheid als het ware opengelegd op een wijze die we nog niet eerder zagen. Kunst kan onze wereld steeds nieuw toegankelijk maken. Het roept op wat eerder verborgen was. Paul Klee, kunstenaar uit de vorige eeuw, zei hiervan: 'Kunst geeft het zichtbare niet weer, maar máákt zichtbaar' en maakt de mens in levenskunst God zichtbaar.

Sommige, de meest menselijke, zaken spelen zich alleen maar tussen mensen af, niet in mensen afzonderlijk. Juist dat tussengebied maakt dat u en ik groeien, veranderen, tot elkaar komen, tot onszelf, zonder dat het verschil wordt opgeheven. Die tussenruimte behoudt niet alleen het onderscheid tussen u en mij, zij verbindt ons ook. Het is de ruimte die wij met elkaar delen, waarin we elkaar ontmoeten, de plaats van uitwisseling en dialoog. De waarde van religieuze tradities, bijvoorbeeld die van onze rituelen en heilshandelingen, is dat zij zo'n tussenruimte mogelijk maken. Meer nog dan door wat er in ons gebeurt, wordt ons apostolisch-zijn dus gekenmerkt door wat er tussen ons gebeurt. Wat ons verbindt, zijn onze betrekkingen, onze relaties, van waaruit wij zin en betekenis geven aan onze werkelijkheid.

Dan ontmoeten we in de ander tegelijkertijd onszelf. Dat is de essentie van verbondenheid. Verbondenheid met schepping, met de ander en met onszelf heeft alles te maken met ontmoeting en levenskunst.

Uit de weekbrief 'De kracht van de ontmoeting' nr. 23, 2015

Uitgave april 2016

NB: Bij een geprinte versie van de themabladen dient de publicatiedatum altijd gecontroleerd te worden met de elektronische versie van het document welke beschikbaar is via de jeugdsite van het Apostolisch Genootschap (<http://jeugd.apgen.nl>).

© Namen van tekstschrijvers en componisten van de apostolische liederen kunnen worden geraadpleegd op het intranet van het genootschap. © Apostolisch Genootschap.

Wat gaan we leren?

‘De mens is zowel deel als deelnemer aan het scheppingsproces.’ Mensen hebben de behoefte om hun emoties, zienswijze of ontroering tot uitdrukking te brengen in een vorm die bij andere mensen ook weer emotie, een andere zienswijze of ontroering oproept. Deze vormen noemen we kunst. Dit themablad gaat over kunst in de breedste zin van het woord: muziek, beeldhouwkunst, theater, architectuur, fotografie, schilderkunst. We willen elkaar laten ervaren wat kunst voor je kan betekenen. Kunst is een universele taal die mensen van verschillende achtergronden kan verbinden. Kunst geeft ruimte voor fantasie en verbeeldingskracht. Om tot verwondering en beleving van kunst te komen, moet je soms wel moeite doen. Kunst is niet altijd in één keer toegankelijk. Je moet daarvoor ook wel leren zien, aandachtig luisteren en je willen verdiepen.

In onze apostolische cultuur speelt kunst ook een belangrijke rol. Denk aan kunstwerken in onze gebouwen: glas in lood ramen, beelden, schilderijen, tekeningen en het gebruik van foto's en film in de erediensten. Vooral muziek is belangrijk voor onze religieuze beleving, voor nieuwe inspiratie. Een lied kan ons zomaar ineens heftig raken. De schat aan liederen dragen we in ons mee en helpen ons in moeilijke situaties. Ook in die cultuur willen we elkaar inwijden.

Werkwijze

Dit themablad kent een andere onderverdeling naar leeftijdsgroepen als gebruikelijk bij de themabladen. Het beleven van kunst biedt bij uitstek de gelegenheid om speels om te gaan met leeftijdsverdeling. Veel werkvormen lenen zich voor groepjes met meer leeftijdsverschil. Bij een groot aantal werkvormen is aangegeven wat geschikt is voor jongere groepen en wat voor oudere. Dit themablad geeft ook ruim de gelegenheid om broeders en zusters te betrekken bij de activiteiten. Er zijn bij de werkvormen geen tijdsindicaties gegeven. Elke werkvorm is avondvullend of geschikt voor meerdere avonden.

Doelstelling voor alle leeftijden:

- * Ervaren dat er een verbinding is tussen lichaam en geest, een verbinding tussen gevoel en gedachte.
- * Ervaren wat kunst en vooral muziek betekent voor onze apostolische religieuze beleving.
- * Leren bewust waar te nemen zonder oordeel.
- * Door middel van kunst, kansen creëren om een gevoel van verwondering voor de schepping en de scheppende kracht in jezelf en de ander te beleven.
- * Door het stimuleren van de verbeeldingskracht, het voorstellingsvermogen en de fantasie meer open te staan voor uitingen van kunst.

Stap 1: Kiezen

Voorganger en pcj kiezen samen het thema en vragen het themablad aan bij Jeugd@apgen.nl.

Stap 2: Verkennen van de weg (Nog voordat je aan de slag gaat met het thema.)

Rond de tafel met jeugdverzorgers, voorganger, PCJ.

Eventueel aangevuld met een delegatie uit de gemeenschap.

Denk aan bijvoorbeeld jongeren, werkgroep eredienst, ouders, ouderen om de denk en draagkracht te vergroten.

Beantwoord dan de volgende drie vragen:.

1) Wat is het vertrekpunt?

- Wat was het vorige thema en wat is daarvan geleerd, wat is blijven liggen?
- Zijn er landelijke samenkomsten? (Jongerenconferentie, uitgaansdag, tweede kringdag.)
- Zijn er plaatselijke gebeurtenissen waar je rekening mee wilt houden? (Verjaardag voorganger, dopen, komst apostel, open eredienst.)
- Zijn er persoonlijke gebeurtenissen waar je rekening mee moet houden. Persoonlijke agenda's (examenperiode, citotoetsen, schoolreizen).
- Zijn er feestdagen (vakanties, Bevrijdingsdag, Pinksteren), om rekening mee te houden.

2) Met wie zijn we op reis?

- Zijn er bijzondere persoonlijke situaties?
- Zijn er bijzondere kringsituaties?
- Zijn er bijzondere situaties in de gemeenschap? (Samenwerken van kringen, andere locatie.)

3) Waar willen we aankomen?

- Zijn er extra doelstellingen? (Bv. versterken kringgevoel of inzetten op veiligheid.)
- Willen we de afsluiting koppelen aan een zondag met plaatselijke voorbereiding?
- Hoe willen we de gemeenschap meenemen?
En welke natuurlijke momenten zijn daarvoor?

Bepaal op basis van het voorgaande wanneer je wilt aankomen.

- Minstens 8 kringsamenkomsten (*exclusief vakanties*).

Stap 3: Brainstormen

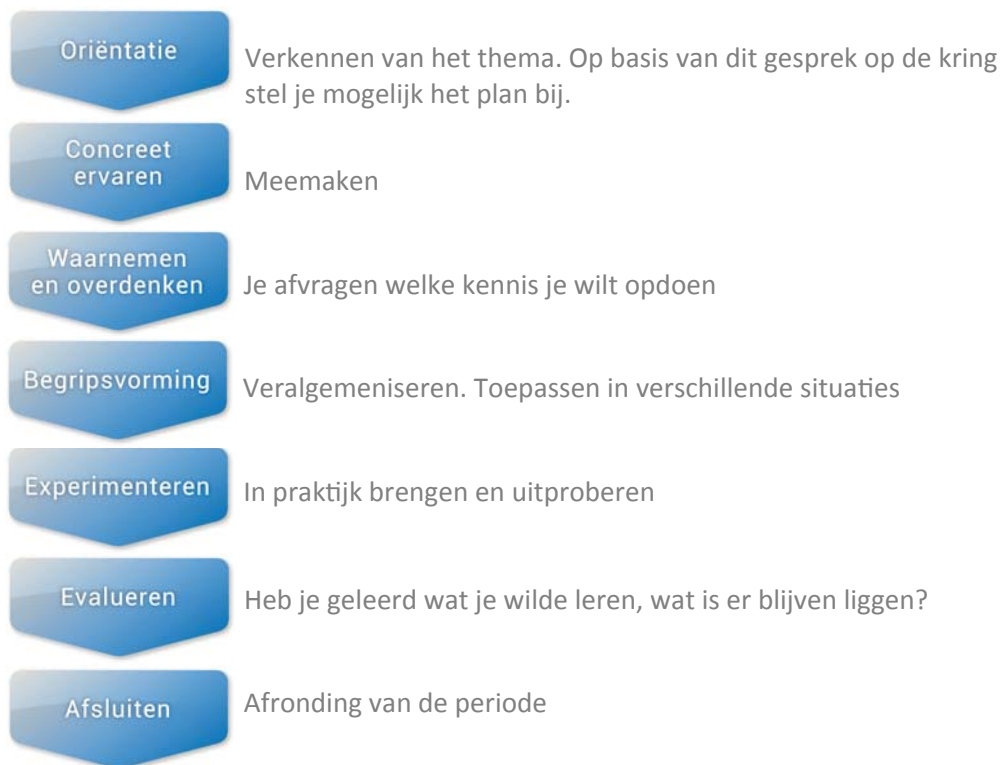
Maak samen een mind-map rondom kunst en de bijbehorende aspecten.

Stap 4: Voorlopige ordening

Leren gebeurt in verschillende fases.

De leerfases die per thema gehanteerd worden zijn:

De leerfasen zijn verder per leeftijd uitgewerkt en de werksuggestie is voorzien van een icoontje zodat u in 1 oogopslag kunt zien om welk soort werkvorm het gaat. Als u op het icoontje klikt, ziet u de verdere uitwerking van de werksuggestie. Tevens is er een tijdsindicatie bijgegeven.

Belangrijk bij de invulling van de periode is dat elke stap/fase doorlopen wordt.

- De duur van een thema beslaat minstens 8 weken (exclusief vakanties).
- Je kunt over een leerfase meerdere weken doen, maar respecteer wel de volgorde van de fases.
- Probeer zelf bedachte activiteiten zoveel mogelijk onder te brengen bij de juiste fase.
- Let bij het invullen van het thema op dat er rekening gehouden wordt met de verschillende stijlen waarmee kinderen leren. Varieer dus in werkvormen.

Vul de periode voorlopig in en kijk dan nog eens opnieuw.

- Waarom is dit een apostolisch thema?
- Is het ook zo te herkennen?

Natuurlijk ligt de weg niet vast. De eerste kringavond zal in de verkenning de nodige verrassingen brengen. Dat vraagt ruimte en flexibiliteit.

We onderscheiden de volgende werkvormen met bijpassend icoontje:

	Mp3
	Film
	Boeken/verhaal
	Brainstorm
	PowerPoint
	Gesprek
	Spel
	Muziek
	Creatief
	Geschiedenis
	Werkblad
	Weekbrief
	Divers/overig
	Drama

Oriëntatie

In de oriëntatiefase observeren we en nemen we verschillende kunstvormen waar. We oriënteren of deze kunstvormen iets in ons raken, of ze ons misschien ontroeren. Dan maken ze verbinding tussen onze lichaam en geest, een verbinding tussen ons gevoel en onze gedachten. De kunstvormen doen een beroep op onze verbeeldingskracht, ons voorstellingsvermogen en onze fantasie.

45 min

Wat is mooi?

30 min

Wat is kunst?

45 min

Kunstvormen

observeren, gevoel en gedachte

45 min

Oriëntatie afsluiten

Concreet ervaren

Wat doet 'kunst' met mijn gevoel? Kunst heeft invloed op ons, of het nu schilderijen, beeldhouwkunst, (klassieke) muziek, of non-figuratieve kunst is. We willen ontdekken wat verschillende kunst bij ons oproept.

45 min

Stemmingen in muziek weergeven

45 min

Een warm thuis

45 min

Liederen in het Apostolisch Genootschap

45 min

Concreet ervaren afsluiten

Waarnemen en overdenken

Waarnemen doe je met je zintuigen: zien, horen, voelen, ruiken, proeven. Bij dat waarnemen speelt waar je staat een belangrijke rol. Waarnemingen roepen vaak een emotie op en vormen zo onze interpretatie of oordeel. Bij het kijken naar alles om ons heen is het belangrijk te leren kijken Een beetje afstand nemen of juist goed inzoomen kan dan helpen! Aan de hand van kunst gaan we dit samen waarnemen en overdenken.

45 min

Zien

Van welke afstand bekijken we het?

1 uur

Het laatste oordeel

45 min

Waarnemen en overdenken afsluiten

Begripsvorming

Kunst is iets van mensen, voor mensen. Degene die het kunstwerk maakt, wil meestal graag iets vertellen aan degene die ernaar kijkt of luistert. Dat 'verhaal' kan heel persoonlijk zijn. De kunstenaar laat eigenlijk een stukje van zichzelf zien. Mensen die in kunst iets van zichzelf herkennen, kunnen erdoor ontroert raken.

Dan voelen zij wellicht verwondering voor de schepping of voelen ze zich deel van iets groters dan zichzelf. Kunstvormen kunnen dus helpen om een religieuze ervaring te beleven.

Kleur geven aan je leven

Muziek

Jij als kunstwerk

Begripsvorming afsluiten

Experimenteren

In deze fase gaan we wat we geleerd hebben toepassen. We maken en zoeken kunstuitingen die ons laten verwonderen en waardoor we openstaan voor een gevoel van verbondenheid.

Spiegel van de ziel

Kunst in ons gebouw

Een beeld zegt meer dan 1000 woorden

Experimenteren afsluiten

Evalueren

En nu?

Afsluiten

Verschillen overstijgen

**Zien met je gezindheid
is kijken met je hart.**

Uit 'Ik geloof het wel'

APOSTOLISCH
GENOOTSCHAP

plaats voor religieus-humanistische zingeving